

Орієнтовні питання до підсумкового семестрового контролю.

1. Соціально-психологічний тренінг: поняття, мета, завдання.
2. Опишіть історичні передумови виникнення соціально-психологічного тренінгу.
3. Співвідношення понять «групова психотерапія», «групова психокорекція» і «груповий тренінг».
4. Специфічні риси і основні парадигми тренінгу.
5. Переваги групової форми психологічної роботи.
6. Групові норми.
7. Ролеві позиції в групі.
8. Аналіз процесу групової взаємодії.
9. Ролі, пов'язані з вирішенням завдань і наданням підтримки.
9. Поняття групової згуртованості, чинники, що впливають на неї.
10. Гомогенність і гетерогенність тренінгових груп.
11. Якісний склад тренінгових груп.
12. Кількісний склад тренінгових груп.
13. Загальні тренінгові методи, їхня характеристика.
14. Види тренінгових методів, як засобів організації подій тренінгу.
15. Події тренінгу за шкалою часу.
16. Події тренінгу, що відбуваються у просторі.
17. Характеристика тренінгових методів з минулими подіями.
18. Тренінгові методи роботи з подіями, що відбуваються.
19. Тренінгові методи роботи з конструйованими подіями.
20. Методи, що реалізуються у психологічному просторі.
21. Методи, що реалізуються у просторі дискурсу.
22. Методи, що реалізуються у просторі фізичної реальності.
23. Характеристика і види групової дискусії.
24. Характеристика і види ігрових методів.
25. Характеристика методів, направлених на розвиток соціальної перцепції.
26. Медидативні техніки.
27. Класифікація і основні види тренінгових груп.
28. Т-групи, їх історія і розвиток. Характеристика групового процесу.
29. Групи зустрічей, їх ознаки і орієнтація.
30. Гештальтгрупи, основні поняття, види захисних механізмів.
31. Психодрама, характеристика підходу.
32. Ролева гра, спонтанність, теле, інсайт, катарсис.
33. Характеристика тілесно-орієнтованого підходу.
34. Методи групової роботи в НЛП.
35. Трансактний аналіз в групі.
36. Групи тренінгу умінь, основні поняття і процедури.
37. Групи розвитку комунікативних навиків і умінь, основні поняття і їх характеристика.
38. Групп-аналітичний підхід тренінгової роботи.
39. Специфічні риси комунікативного тренінгу для дітей і підлітків.
40. Основні етапи розвитку групи в тренінгу.
41. Стадії розвитку груп із спонтанною динамікою.

42. Стадії розвитку груп з керованою динамікою.
43. Підготовка ведучих тренінгових груп.
44. Стилi керівництва групою.
45. Основні ролі ведучого групи.
46. Характеристика особистості ведучого групи.
47. Розігриваючі ігри і психотехніки.
48. Ігри, орієнтовані на отримання зворотного зв'язку.
49. Ігри, соціально-перцептивної спрямованості.
50. Комунікативні ігри.
51. Програма тренінгу партнерського спілкування в професійній діяльності психолога.
52. Техніки роботи ведучого групи.
53. Техніки підбору та комплектування групи.
54. Правила використання відеозапису в ході роботи групи. Зупинка відеозапису при обговоренні гри.
55. Засоби діагностики різних типів побоювання членів тренінгової групи. Техніки подолання побоювань.
56. Особливості поведінки тренера, що стимулюють використання правил прийому та подачі зворотного зв'язку.
57. Правила проведення рольової гри на етапі лабілізації: формулювання мети, вибір теми та учасників.
58. Техніки інструктування активного, пасивного учасників гри та спостерігачів.
59. Використання техніки вербалізації в ході аналізу гри.
60. Типи помилок, що виникають при обговоренні партнерської бесіди.
61. Критерії складання пар та трійок з учасників групи.
62. Характеристика активного та пасивного учасника гри.
63. Техніки обговорення гри, правила зупинки гри.
64. Соціометрична картка, можливості її використання на різних етапах групової роботи.

Базова література

1. Вачков И.В. Психология тренинговой работы: Содержательные, организационные и методические аспекты ведения тренинговой группы / И.В. Вачков. — М.: Эксмо, 2007. — 416 с.
2. Вачков И.В. Психологический тренинг: методология и методика проведения / И.В. Вачков — М.: Эксмо, 2010. — 560 с.
3. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учеб. пособие. М.: Ось-89, 2005. — 256 с.
4. Жуков Ю.М. Коммуникативный тренинг. М.: Гардарики, 2003. — 254 с.
5. Жуков Ю.М., Мастеров Б.М. Групповой тренинг // Методы практической социальной психологии: Диагностика. Консультирование. Тренинг: Учеб. пособие для вузов / Под ред. Ю.М. Жукова. М.: Аспект Пресс, 2004. С. 97-179.
6. Джонсон Д.У. Тренинг общения и развития: Пер. с англ. / Д.У. Джонсон. - М.: Изд. Группа «Прогресс», 2000. - 248 с.
7. Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение / Ю.Н. Емельянов. Л., ЛГУ. 1985 — 256 с.
8. Лейтц Г. Психодрама: Теория и практика Классическая психодрама Я.Л. Морено / Г. Лейтц. М.: Изд. Группа «Прогресс» «Универс». 1994. - 352 с.
9. Марасанов Г,И. Социально-психологический тренинг. М.: Когнито Центр, 2001. —249 с.

10. Марасанов Г.И. Методы моделирования и анализа ситуаций в социально-психологическом тренинге / Г.И. Марасанов. - Киров, 1995. - 152 с.
11. Перлз Ф. Опыты психологии самопознания / Ф. Перлз. М., «Гиль-Эстель». 1993. - 324 с.
12. Петровская Л.А. Теоретические и методологические проблемы социально-психологического тренинга / Л.А. Петровская. М., МГУ. 1982. - 208 с.
13. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Социально-психологический тренинг. М.: изд-во МГУ. 1989. - 216 с.
14. Психогимнастика в тренинге/ Под ред. Н.Ю. Хрящевой. - СПб.: «Ювента», Институт Тренинга, 1999. - 256 с.
15. Пузиков В. Г. Технология ведения тренинга / В.Г. Пузиков. — СПб.: Издательство «Речь», 2007.-224 с.
16. Рудестам К. Групповая психотерапия / Кьел Рудестам. М., «Прогресс» «Универс» 1993. - 368 с.
17. Фопель К. Психологические группы (рабочие материалы для ведущего) / Клаус Фопель. М., «Генезис». 1999. - 253 с.

Допоміжна література

1. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие / В.С. Агеев. М, МГУ. 1990. - 178 с.
2. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы: Пер. с англ. / Эрик Берн. - СПб.: Лениздат, 1992. - 400с.
3. Берн Э. Трансакционный анализ и психотерапия. Пер. с англ. / Э. Берн. - СПб., изд. «Братство», 1992. - 224 с.
4. Большаков В.Ю. Психотренинг: Социодинамика. Упражнения. Игры / В.Ю.Большаков. - СПб.: «Социально-Психологический центр», 1996. - 380 с.
5. Джеймс М. Рожденные выигрывать. Трансакционный анализ с гештальтупражнениями / М. Джеймс, Д. Джонгвард. - М.: Изд. Группа «Прогресс», «Прогресс-Универс», 1995. - 336 с.
6. Игры - обучение, тренинг, досуг... / Под ред. В.В. Петрусинского// в четырех книгах. - М.: Новая школа, 1994. - 368с.
7. Игра в тренинге. Возможности игрового взаимодействия / Под ред. Е.А. Левановой. СПб.: Питер, 2006. 208 с. (Сер. «Практикум»)
8. Инструменты развития бизнеса: тренинг и консалтинг / Сост. Л. Кроль, Е. Пуртова. М.: Независимая фирма «Класс», 2001. 464 с. (Психология и бизнес).
9. Кипнис М. Тренинг коммуникации. М.: Ось-89, 2004. 128 с. (Действенный тренинг).
10. Коломинский Я.Л. Психология взаимоотношений в малых группах (общие и возрастные особенности): Учебное пособие/ Я.Л. Коломинский. - Мн.: Тетра Системс, 2000 - 432с.
11. Лефтеров, В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : монографія: у 2 т. – Т. I : Методологія психотренінгу та його використання у професійно-психологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В. О. Лефтеров./ – Донецьк : ДЮІ, 2007. – 247 с.
12. Лойшен Ш. Психологический тренинг умений. Школа В. Сатир / Пер. с англ. Н.В. Кулигина. СПб.: Питер, 2001. 160 с. (Сер. «Практикум по психотерапии»).
13. Минделл А. Лидер как мастер единоборства (введение в психологию демократии) В двух частях. Часть 1. П. Пер с англ. / А. Минделл - М.: Институт психологии РАН, 1993. - 88с.
14. Немиринский О.В. Личностный рост в терапевтической группе. М.: Смысл, 1999. 112 с.
15. Оганесян Н.Т. Методы активного социально-психологического обучения: тренинги, дискуссии, игры. М.: Ось-89, 2002. 176 с.

16. Пакуляк Г., Прокопович Є. Соціально-психологічний тренінг розвитку емпатійності як засіб соціалізації студентів гуманітарного фахового спрямування. - Вісник Київського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 3, К., 2012. - С. 24-29.
17. Сидоренко Е.В. Мотивационный тренинг / Е.В. Сидоренко. – СПб.: Речь, 2000. – 234 с.
18. Фопель К. Как научить детей сотрудничать? Психологические игры и упражнения: Практическое пособие/ Пер. с нем., в 4-х томах / К. Фопель. – М. «Генезис», 1998.